

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสอนการเขียนที่นานไปวันหนึ่ง ๆ หองเรียนเงียบงันกับป่าช้าได้ยั้งแต่เสียงครพคนเคียว บางครั้งก็บอกจذبันตึกกันเป็นเล่ม ๆ ทั้ง ๆ ที่นักเรียนก็มีแบบเรียนอยู่แล้ว ไกรจذبันตึกและทองจำตามทีครบอกไคมากทีสก็ทีจะสอบไคทีหนึ่งทกทีไป อาจจะเป็นประเพ็สืบตอกันมานานกว่าไค หากเด็กวิพากษ์วิจารณ์ตึกเพียงในเรืองวิชาการและอื่น ๆ จะเหมาะสมมีเหตุลหรือไมก็ตาม แต่ถาซอกักเห็นนั้น ๆ ไม่ตรงกัับแนวความคิดของครู เด็กคนนี้จะถูกมองในแง่ทีว่าซาคความเชือซังไม่อยู่ในโอวาทของครู แต่คนกายนอกกัับมองเห็นวาเขาเป็นเด็กทีรักการเรียนแกลวคลอวงวองไว พุดจามีเหตุมีผล นาซัง ซอบอานหนังสือบางทีก็หีบขีมจากคนรู้จักอาน แลววิพากษ์วิจารณ์รวมกัับเจาของหนังสือความคิดเห็นบางครั้งก็เหมือนกัน บางครั้งก็ตางกันทำใหบรรยากาศเป็นที่นาฟิงพอใจทั้งขูขีมและขูไคขีม ทีเป็นเชนนี้อาจจะเป็นควยระบบเจาซนมลุนายของไทย ขูนอยและเด็กไม่มีอิสระแสดงความคิดเห็นตองรับฟังและถือปฏิบัติตามขูใหญ่ ปรากฏการณเชนนีเป็นการสะกักกันความคิดใหม่ ๆ โดยสิ้นเชิง

ไอน์สไตน์ (Einstein) เป็นนักวิทยาศาสตร์ ทีมีไคฟิงหองปฏิบัติกา เขาไซกระตาคมและคินสอเป็นเครื่องมื่อคิสตร $E = Mc^2$ นิวตัน (Newton) นั่งอยู่ไคตนแอปเปิลพอเห็นลูกแอปเปิลหลนลงสู่พื้นคินความคิดก็เกิดแวบซันมาในสมองจนไคกฎแรงแห่งความโนมดวงของโลก (The Law of Gravitation) อารคิมิดีส (Archimedes) หยอนตัวลงในอานน้ำเห็นน้ำลนออกมา เกิดความคิดอยางฉับพลันไคว่า น้ำทีลนออกมามีปริมาตรเท่ากัับวัตถุทีแทนทีน้ำและไคตั้งกฎว่า น้ำหนักของวัตถุทีหายไปใคน้ำ จะเท่ากัับน้ำหนักของน้ำทีถูกวัตถุั้นแทนที ซิงไซประโยชน์ในการหาความดวงจำเพาะของวัตถุตาง ๆ ผลิตผลทางวิทยาศาสตร์และมนุขชาติคังทัวอยาง

ที่กล่าวแล้วเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ทั้งสิ้น หากมนุษย์หยุดคิด หยุด
 ประคิดริ หยุดวางแผน หยุดวิจัย ตั้งแต่สมัยที่ก้าวรรมพมาจนถึงปัจจุบันนี้อะไรจะเกิด
 ขึ้นบ้าง มนุษย์ก็อาจจะไม่ได้ไปสู่อวกาศจันทร์ ไม่ได้ชมรายการโทรทัศน์สามทวีป ไม่
 เคยเห็นเครื่องบินไอพ่น ไม่มีเครื่องจักรทุ่นแรง ไม่มีไฟฟ้าใช้ ไม่สามารถเอาชนะ
 ธรรมชาติได้ ไม่มียารักษาโรค และอื่น ๆ หรืออาจจะสูญพันธุ์ไปแล้วก็ได้ เนื่อง
 จากความสำคัญอง ความคิดดังกล่าวแล้ว หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
 2503 จึงตั้งความมุ่งหมายไว้ว่า จะให้เด็กเกิดความคิดริเริ่มและสร้าง
 สรรค์ และตั้งเป็นความมุ่งหมายเฉพาะในวิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาศิลปะ
 ศึกษา วิชาศิลปะปฏิบัติ¹ แต่ก็ยังไม่ทราบว่ากาจัดการสอนการเรียนได้บรรลุผลตาม
 ความมุ่งหมายหรือไม่ เด็กเรียนเก่งหรือเรียนอ่อนใครจะมีความคิดสร้างสรรค์สูง
 กว่ากัน และนักเรียนส่วนใหญ่จะมีความคิดสร้างสรรค์ด้านไหนมาก จึงทำให้ผู้วิจัย
 มีความสนใจจะศึกษาความสัมพันธ์ของสัมฤทธิผลทางการเรียนกับความคิดสร้างสรรค์
 ถ้าความคิดสร้างสรรค์กับสัมฤทธิผลทางการเรียนสัมพันธ์กันก็แสดงว่า การจัดการ
 ศึกษาได้เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน แต่ถ้าหากไม่สัมพันธ์กันก็จะ
 พิจารณาถึงระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อจะหาทางปรับปรุงแก้ไขให้มี
 ประสิทธิภาพสูงขึ้นตามลำดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดัง
 ต่อไปนี้ คือ

1. นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำในหมวดวิชาศิลปะศึกษา
 จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกันหรือไม่ และอย่างไร
2. นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำในหมวดวิชาภาษาไทย
 จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกันหรือไม่และอย่างไร

---

¹กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
 2503 (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514), หน้า 4, 24, 32, 33.

3. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำในหมวดวิชาสังคมศึกษา จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกันหรือไม่ และอย่างไร
4. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำในหมวดวิชาภาษาอังกฤษ จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกันหรือไม่ และอย่างไร
5. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำในหมวดวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกันหรือไม่ และอย่างไร
6. ความคิดสร้างสรรค์จะพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้หรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ ในหมวดวิชาศิลปศึกษา จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน
2. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ ในหมวดวิชาภาษาไทย จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน
3. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ ในหมวดวิชาสังคมศึกษา จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน
4. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ ในหมวดวิชาภาษาอังกฤษ จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน
5. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ ในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ จะมีพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน
6. ความคิดสร้างสรรค์สามารถจะพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2514 ในจังหวัดตาก จำนวน 6 โรงเรียน คือ
  - 1.1 โรงเรียนประจำจังหวัดชาย (โรงเรียนตากพิทยาคม)
  - 1.2 โรงเรียนประจำจังหวัดหญิง (โรงเรียนตลุกปี่)
  - 1.3 โรงเรียนประจำอำเภอแม่อ้อ (โรงเรียนแม่อ้อศรีพิทยาคม)
  - 1.4 โรงเรียนประจำอำเภอบ้านตาก (โรงเรียนบ้านตากประชาวิทยาคาร)
  - 1.5 โรงเรียนมัชโนทัย
  - 1.6 โรงเรียนภัทรวิทย์
2. ตัวแปรที่นำมาศึกษาจำกัดเฉพาะความคิดสร้างสรรค์และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในหมวดวิชาศิลปศึกษา หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาภาษาอังกฤษ และหมวดวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์
3. กลุ่มตัวอย่างนี้ ได้รับสิ่งแวดล้อมคล้ายคลึงกัน การสอนการเรียนโรงเรียนในหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2503 เดียวกัน การวิจัยครั้งนี้จะไม่คำนึงถึง
  - 3.1 อายุ
  - 3.2 เพศ
  - 3.3 อาชีพของบิดามารดา
  - 3.4ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว
  - 3.5 อื่น ๆ

ข้อตกลงเบื้องต้น

สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแต่ละหมวดวิชาได้จากคะแนนสอบไล่ ปีการศึกษา 2513 ตามระเบียบการวัดผล ของกระทรวงศึกษาธิการ ของกลุ่มตัวอย่างเดิมคือ คะแนนสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนแบบทดสอบความคิดที่เป็นเอนกนัย (Divergent Thinking)

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผู้วิจัยพยายามคัดแปลงแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับนักเรียนไทยสังคมไทยมากที่สุดที่จะทำได้ แต่ข้อสอบเป็นเครื่องมือช่วยในการวัดอย่างหนึ่งซึ่งจะต้องมีความคลาดเคลื่อนในการวัดเช่นเดียวกับเครื่องมือชนิดอื่น ๆ ซึ่งอาจจะทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้คลาดเคลื่อนไปบ้าง

คำจำกัดความ

1. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน หมายถึง ผลและความสำเร็จในทางการเรียน การวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คะแนนสอบไล่ทั้ง 5 หมวดวิชา คือ คะแนนสอบไล่หมวดวิชา ศิลปศึกษา หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาภาษาอังกฤษ และ หมวดวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์

2. ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถภายในตัวเด็กที่แสดงออกในเรื่อง ความคิดหลาย ๆ แง่หลาย ๆ มุม การประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ หรือเป็นความสามารถในการ ปรับปรุงคัดแปลงสิ่งที่มีอยู่แต่เดิมให้ใหม่ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม ซึ่งสามารถวัด ออกมาเป็นคะแนนโดยใช้ขอทดสอบที่คัดแปลงมาจาก

วอลเลซ และโคแกน² (Wallach and Kogan) เก็ทเซิลส์ และแจ็กสัน³
(Getzels and Jackson)

3. ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (Power of Discrimination)
หมายถึง ค่าที่จะบอกให้ทราบว่า ข้อสอบนั้นสามารถแยกคนเก่งและคนไม่เก่งได้หรือไม่
ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อหาได้โดยการวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อ
ตามวิธีของเอ็ดเวิร์ดส์⁴ (Edwards) คือใช้เทคนิค 25 % บนและล่าง ทดสอบ
ค่าที (t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) หมายถึง
ความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบที่จะบอกให้ทราบว่า แบบทดสอบนั้นมีความคงเสถียร
มากน้อยเพียงใด จะใช้สอบกี่ครั้ง ๆ ใดผลตรงกันหรือไม่ การ
คำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบใช้สูตรของ Hoyt⁵ (Hoyt)

---

² Michael A. Wallach, and Nathan Kogan, Modes of Thinking in Young Children (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1965), pp.28 - 44.

³ Jacob W. Getzels, and Philip W. Jackson, Creativity and Intelligence (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1963), pp.17 - 18.

⁴ Allen L. Edwards, Techniques of Attitude Scale Construction (New York: Appleton - Century - Croffts, Inc., 1957), pp. 152 - 153.

⁵ Palmer O. Johnson, Statistical Methods in Research (Tokyo: Prentice Hall, Inc., 1961), p. 134.

5. ความเที่ยงตรงตามทฤษฎี⁶ (Construct Validity หรือ Factorial Validity) เป็นคุณสมบัติภายใน (Intrinsic Property) ประจำแบบทดสอบที่ผู้สร้างคิดไว้ว่าจะให้แบบทดสอบนั้นวัดคุณสมบัติ หรือพฤติกรรม นั้น ๆ ตัวอย่างเช่น ผู้สร้างแบบทดสอบออกข้อสอบเลขเพื่อจะวัดความสามารถทาง เลข ถ้าหากข้อสอบนั้นวัดความสามารถทางเลขจริง ๆ ก็แสดงว่ามีคุณสมบัติภายใน ตรงตามความตั้งใจของผู้สร้าง หรือ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่ามีความเที่ยงตรงตาม ทฤษฎี เทคนิคที่จะช่วยวัดความเที่ยงตรงตามทฤษฎี คือ การวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธีจุดศูนย์กลางของมวล⁷ (Centroid Method)

---

⁶พจน์ สะเพียรชัย (กร.) " การวิจัยองค์ประกอบของแบบทดสอบความ ถนัดทางการเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 " โครงการวิจัยการเลือกสรร คณะวิชา วิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2512.

⁷ Benjamin Fruchter, Introduction to Factor Analysis (Princeton: D. Van Nostrand Company, Inc., 1954), pp. 59-85.